

манзатъ. — Да ачест модръ ши-ар пъте къштига сателе дивъдъторіи съ.

Деакъ не vom зита на католичі, латерани, калвини ши жидови, че фак ачештиа центръ еколене лор, кат адъоп прин арвох дин ао, да ши сомме марі дела оменіи съ, кат адаогъ деакъ не се ажвог ачеле, кат се пещест а дотемаіа тот маі млате ши маі дналте сколі. Ши де че фак еі ачесте??

Фак центръ опороеа пачивоеі ши релігіозоеі сале ши центръ дитеріоеа лор ши кълтаръ; къчи вие се ште, къ пачивоеа кълт. Дивъдътат, есте тредіторе ши съргвиторе тот маі таре донъ лъаръ, деуь тмиестріи спекалдіоні, пегуцоторіи ши авері че адъа донъ сіне дндестларе ши порочіре. Апоі чіне лъаръ ши і дндештне не ачела ла ачесте? нїме аалъа декът преоді, дивъдъторіи ши вълтржніи лор, каріи тоді сзот омені дештепді, ши че е маі млат, омені трезі, сім- диторіи центръ миселе сале; дитре ачестеа ді диваде не пѣмаі дін кърдіе вісерічешті, чі маі млат прин къштъ ріле дндеште ши пѣтароеа са есемпларъ моралъ. Апоі кѣте ши маі кѣте ошдѣдіоні ши релігіоні маі фак, тот центръ кълтра са! — Есемпле дестлае центръ ромѣні, пѣмаі трѣвзе зрмате; маі млат ар трѣвзі кѣретат декът dormit; маі млате сѣатрї днѣте ла меселе голе, декът дитре віеціи вѣ ракіс, орї віо; маі млат четіт кърді ши Gazeta — — фолосіторе, потрївіте тімиваі де дивъдъ- тарі ши штіице, де кѣт кърді де жокарі, фраці ромѣні не внде се маі днѣшмла! апоі маі не зрмѣ: одатъ дн- чепят ла лѣкрѣ, ши шерс дитре ачесте ши аалте фолосіторе тот маі пачте; не тог не лѣгъ дачіеле челе реле вѣ- трѣне! къчи лѣмеа аствзі шлат сѣб стрѣштат, ши таре шерце днѣште, нїчі поі маі пѣтем рѣшѣнеа не лок.

Віена, 24. Окт. Зоа кълторіеі Маі. Сале ла Кроаціа ши Славоніа сѣа деоінт не 1-а Окт. а. к. Гардело ши сер- віторіи кърдеі се ши гѣтеск де дрѣм.

— Дитре кабинетеле дін Віена ши Берліо токмѣі акѣм кѣрг депеше обрте десе, сѣр десіре кѣрпосеа лор се крѣде, къ ачелаші сѣр обѣна пѣмаі къ амеріодѣтореле еве нїмїте дін Франца. Дакъ кѣтѣа Д. Наполеон се ва про- кіема не сіне де дитрепат, ши дѣші ва пѣне сѣ дѣшші корѣла не кап, прекѣт оѣкссе ши аѣкіа сѣб ла аѣл 1804. Се крѣде таре кѣтѣ кабинетеле дін Віена ши Берліо дн прївіоца ачѣаста се аѣл дн чеа маі депіоъ днвоіаа, ши сзот гата а дотѣшніа орї че ештѣалїтате.

— Дакъ дін 20. Сент. днѣоче маі млате сѣвсрїв- діоні де дитрѣштѣт, кѣре сѣсіръ атѣт дін провинціи кѣт ши дін депрїае стрїне, се релїсеръ фѣрѣ а ѳї прїміте, дін кѣсѣ вѣ челе 80,000,000 сѣб дншлїніт къ прїсѣс.

— Дн 22. Сент. се маі арсеръ аалте 800,000 ф. арц. дн поте де челе мѣрѣнте. Аша сѣтѣа тогѣ а потелор мѣрѣнте (де 6 ши 10 кр.) кѣте сѣб арс пѣнъ акѣт фѣче: 5,800,000, ла кѣре сѣкотїндѣсе челе 25,000,000 ф. арц. арсе дн поте маі марї; сѣтѣа нїмїчїтѣ а вѣлїлор де хѣртіе де аї статѣлї се фѣче 38,300,000.

— Журналѣа немдеск „Пресса“ лѣдїсе фѣїма, кѣтѣ Фѣїа імперїаа а лецілор (Вѣлетїнѣа де лецї) пѣсте пѣдіо ва днчѣта къ тогѣл. Маі де кѣрнд Gazeta de Град дїреде ачѣастъ фѣїтѣ аша: къ ачел Вѣлетїн ва дн- чѣта а еші дн опт лїмѣі, сѣр дн дѣе, адекъ: дн немдѣ- скѣ ши ітаїїана се ва пѣвїаа ши маі де партѣ. Мѣлді маі

даѣ ачестор фѣїме фелїрї де еспїкѣдіонї; маі тоді днѣсъ крѣд: къ де ши ар днчѣта пѣвїакарѣа лецілор дн тогѣ опт лїмѣїе, дн Вѣлетїнѣа централ дін Віена, ачелешї дѣсѣ се вор традѣче ши пѣвїїа къ аѣратѣдъ ши сѣргвїоцъ атѣт маі таре дн Вѣлетїнеле провинціале ши дн лїмѣїе ре- септївѣлор пѣдіонї, центръ къ пѣапѣрата трѣвїоцъ ши вѣтѣрїїнїтѣа фолос дін партѣа ачѣаста есте днвѣдорѣт дн тогѣ прївіоца. Фолосѣа пѣвїакарѣї лецілор сѣре есемпле дн лїмѣа ромѣаскѣ, есте сімдїт ши прецїт пѣнъ ши де чѣї маі сімплїі депрїанї; ачелашї сѣр прецїт дѣкѣ ши маі млат, даѣ сѣр аѣла прѣтѣгїнденї ши вѣрѣаці атѣт прѣче- вѣторї кѣт ши пѣпрецѣтѣторї, карїи сѣвѣтѣрїїнд оморѣтѣ- реа трѣндѣвїе, не вѣмаі ар чѣтї, чї ши ар есѣлїаа понорѣ- лѣї лецілѣ.

Віена, 25. Сент. Дѣнъ о депешѣ телеграфїкѣ сѣсітѣ ачі. Маі. Сѣа дитрепатѣа дн прѣвнъ къ дншлдіи сѣї оспегї ва порнї дін Бѣда лѣнї дїмїноѣаа ши не ла 1 орѣ дѣнъ амїазї ва сѣсі ачі дн рѣсѣдїоцъ.

— Дн Віена се аѣл дн тімїва де фѣдѣ аѣаръ де іноітѣтеле челе маі дналте 83 сколе пѣвїїче понѣларѣ, 11 інстїтѣте прївѣте де крѣштерѣ ши днѣвѣштѣнт ши 42 сколе прївѣте де фѣте. Ачѣесте чїоре рїдїкѣ тогѣ днвоїаа, кѣтѣ Віена ва шті сѣпїлїі дѣсѣнтеле де кѣрѣаці, кѣре се аѣл не аїрѣа дн пѣгїцїерѣа стѣрїї сколарѣ. —

— Дн журналѣа де Віена се пѣвїїкѣ патѣнта дитре- патѣаскѣ асѣра прївілѣціелор центръ сѣвгїоца ши сѣрѣжї- прѣа ізвѣнцілор позѣ, десѣкоперїлор ши днѣвѣштѣрїлор дн кѣтѣлї індустрїеї. Ачѣастъ патѣнтъ къ дат 15. Август 1852 арс пѣтерѣ центръ кѣрпосеа дитрѣгѣлї імперїи ши се ешїте прин дѣнѣс, дн лѣкѣа леѣдеї де маі пачте дін 31. Марціа 1852, о леѣе позѣ де прївілѣціе, кѣре рѣгѣлѣѣтѣ тогѣ монопѣлѣе. —

Terra românească și Moldavia.

Центръ ка атѣт лѣмеа пѣгѣцѣторѣскѣ кѣт ши алді вѣ- лѣторї карїи вѣмѣл не нова дрѣм де Прахова сѣ се ште іе дѣтѣкї, репрѣдѣчет врїмѣторїїа дѣкрѣт:

„Чїнстїта еѣорїе а дрѣмѣрїлор, дн вїпѣ къ департемен- тѣа дін лѣвѣтѣрѣ, лѣвѣд дн консїдерѣціе днлесїрѣа ши фѣ- лосїа че дѣвѣндеште комѣнїкаціа къ фѣчѣреа дрѣмѣлїі сі- стѣматїі не лїміа де ла Прѣдѣал сѣре Ілоештї ши кѣлді- реа модарїлор пѣсте рѣлѣ Прахова, кѣлѣїелїе зрмате дн а лор днѣнѣцѣарѣ ши челе че трѣвѣск пѣконтѣнт, атѣт дн дитрѣгїоерѣа дрѣмѣлїі, кѣт ши а оперїлор де апъ сѣ- кѣте не дѣнѣсѣл, кѣт ши шѣрїїнїтѣеле фѣндѣрї але парѣгрѣ- оїлїі дрѣмѣрїлор, прин журналѣа днкеїаг дн сѣвѣца де ла 9. Август корѣнт, аѣ кївѣзїт а се пѣне такѣ дн трѣчѣре пѣсте подѣла де ла Аѣтѣа дѣнъ ачел дрѣм.

Ачѣастъ дїспѣоціїе сѣвїндѣсе прїа рапорѣтѣа департе- ментѣлїі дін лѣвѣтѣрѣ Nr. 8945 ла днѣлѣа апроѣаціе, Мѣ- рїа Сѣ прѣдѣлѣдѣлѣа постѣра Дошн, днѣвїїоцѣлѣ днѣїн- дѣрѣа ачѣестѣі таксе, прин лѣнїпѣтѣлѣа оѳїс Nr. 1006 а вїне- воїт а порѣчїи ка лѣрѣа еї, пѣнъ ла сѣвѣршїрѣа лѣкѣр- рїлор че се есѣкатѣаѣ ла пѣлѣтѣл Іевор, кѣнд атѣнчї сѣ се адаѣце дѣнъ кївѣзїрѣа че се ва фѣче, сѣ се зрмѣзе къ кїнѣа ачѣст зрмѣтор:

есте о посідіе еквенціонал, жнеле Ісраїл арс трѣвїоцъ а кълтїва, аѣарѣ де тоате челедѣлѣе штіице чѣрѣте центръ орї че Ез- ропѣан, ши лїмѣа са націонѣл, адекъ лїмѣа сѣрѣ дн кѣре есте сѣрїсѣ Бїбїїа, ачѣст монумент лїтерар чѣл маі аѣтїс ши чѣл маі вѣперѣт де кѣрѣ тоате націїїеле чївїлїсѣте модерне; ачѣастъ лїмѣа дн кѣре профѣціи пострї аѣ днѣвїїшѣт дн есїресїсїїїе челе маі сѣвїлїе імаѣеле челе маі пїгѣнтїче але вїїторѣлїі вѣанїгѣдїї; ачѣастъ лїмѣа дн кѣре дївїнѣа Псалтїст а вѣлїтат сѣвїлїееле сале ітне, рѣпетѣте акѣм дн тоате зїлѣле де тоге націїїїеле чївїлїсѣте, дн фїне ачѣастъ лїмѣа внде есте денѣсѣ тоатѣ історїа націїїїї ісраї- лїе ши тоате докѣментеле релїгіїнїї сале.

- Планѣа інстрѣкціїнїї центръ ачѣастъ ско- алъ, прѣкѣт есте адѣнтѣт де опѣраїїа Еѣо- рїе а сколелор, копрїнде тоате обїекѣте де інстрѣкціїне, кѣре се тратѣаѣ дн сколелѣ прїмарѣ націонѣлеле, днѣс къ адѣѣѣре къ копїї пострї вор днѣвѣца шї:
- 1) Лїмѣа сѣарѣ (ісраїлѣанѣ), адекъ Бї- вїїа дн лїмѣа орїціналъ; історїа ши релїгії- неа ісраїлїїлор тот дн ачѣастъ лїмѣа.
- 2) Лїмѣа ромѣнъ ва ѳї днѣвѣцѣтѣ д'о

манїерѣ перѣекѣт; тоате етѣдїїе днн про- грама сколелор прїмарѣ се вор фѣче дн ачѣастъ лїмѣа, кѣре зрмѣаѣ се дѣнѣ лїмѣа ворпїтоарѣ а ісраїлїїлор, прин ачѣаста жн- елѣ ісраїлїт не ва маї ѳї сїнѣс а се рѣшїїа де а не пѣтеа а се еспїтѣа вїне дн лїмѣа знѣї націїїнї дн шїзїоку. кѣрїеа трѣїеште

3) Лїмѣа депѣаѣ ва фѣрѣм зѣл обїект де інстрѣкціїне фѣарѣ днѣїс дн ачѣастъ сколѣ. Прїнтрѣачѣаста жнеле ісраїлїт ешїнд днн сколѣ ва гѣсї дѣсїкѣ днїаїтѣа окїлор сѣї о лїтерѣтурѣ днѣїсѣт, дн кѣре ва пѣтеа а се прѣфѣаціона дн орї-че рѣмѣрѣ де штіїоцъ сѣв де арте. Кїтре ачѣаста етѣдїїа лїмѣїі депѣанѣ пѣре есте д'о таре пѣчѣсїтѣте пен- трѣ жнеле ісраїлїт днн конгрѣаціїнеа поа- стрѣ, фїндѣ-кѣ есте штіїт къ ісраїлїїї кѣре аѣ трѣїт дн сѣколїї де мїзїон дн Цѣрѣанїа ши карїї сѣаї еміграт маі не зрмѣ дн Рѣсїеа, Полѣнїеа ши кїар аїчі, а консѣрѣаѣт лїмѣа депѣанъ къ лїмѣа лор де консѣрѣаціїне, днѣс п'аѣ пѣсѣрат'о дн пїрїгѣтѣа еї; аша дѣр чѣл д'хрїїї пас ал знѣї кѣлѣтѣре днѣре ісраїлїїї пострї трѣвзе сѣ фїе а скїмѣа ідіомѣлѣ депѣ- ман копрїпѣт дн кѣре ворпїт акѣт, дн лїмѣа депѣанъ пѣрѣ, фїнд-кѣ фѣрѣ о лїмѣа пѣрѣ

нїлї злї сістем де едѣкаціїне не поате ѳї есѣкѣтат. фѣрѣ лїмѣа не е лѣнїаѣ, нїчі кѣ- цѣтарѣ, нїлї інтелїїїоцъ; къчї прин кѣлѣнт ідеѣа днїї гѣсѣште фѣрма еї адекъ есї- стїоца еї.

Аша дѣр зѣл копїї ешїнд днн сколелѣ пѣастрѣ ва пѣсѣда прїнчїпїїїе знѣї вѣне едѣ- каціїнї прїмарѣ дн сѣера інтелїїїоцѣї ши а шѣрѣлѣї, ши ва ѳї дн сѣра а аѣче къ фѣ- лос о карїерѣ, о окупациїне індустрїаа, сѣб сімдїїнд дн сіне дѣрѣл знѣї фѣкѣлѣнїї маї пѣрѣекѣте, ва пѣтеа зрѣта карїерѣа штіїїцѣлор ши а арѣелор. (Ва зрѣма.)

Кълѣторїа Аѣрѣлїї дн Цїѣрѣлї пѣмѣпѣтѣлїї.

Аѣрѣлї сѣа аѣлат маі днѣїїс дн рѣсѣрїт, де внде апої сѣа лѣдїт кѣтѣрѣ аѣсѣ. Індѣа ши Еѣѣорѣтѣа дѣдѣрѣ днн сінѣл сѣб чѣл днн тѣїз аѣр; дѣаѣ Нѣвїа ши Еѣїонїа дн сѣд ши Сїберїа дн Норд пѣтрїрїѣ пѣсадіїа оменѣскѣ. Дѣнъ ачѣаста се сѣлѣ дн Іїрїїс, Бѣгарїа, шѣнїїї Пїрѣнѣї ши дѣаѣї тот кѣтѣрѣ аѣсѣ дн Амерїка, внде прѣчѣде еарѣ кѣтѣрѣ аѣсѣ ла Калїфорнїа ши акѣїм грѣче ла Аѣстрѣаїїа, аѣ- днѣїжѣрѣ пѣшѣпѣтѣлї.

